

Streszczenie

Pomimo pojawiających się sprzeciwów, nierzadko słusznych, niegodne z prawem działania w Internecie określono mianem cyberprzestępczości. Należy zauważyć, że zagrożenia w cyberprzestrzeni, z uwagi na daleko idące i dotkliwe konsekwencje, stały się jednym z priorytetowych tematów na arenach krajowej i międzynarodowej. Wyraźnym tego przejawem są pojawiające się programy walki z tym zjawiskiem, wspólne przedsięwzięcia sektora prywatnego i publicznego. Z uwagi na transgraniczny wymiar cyberprzestępczości czy ogólniej, działalności w Internecie, temat ten stał się również głównym zagadnieniem w polityce bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, która podjęła działania w kierunku wypracowania mechanizmów przeciwdziałania i zwalczania przestępczości w cyberprzestrzeni.

W imię ochrony interesów państw członkowskich oraz samej Unii zostały podjęte działania legislacyjne i instytucjonalne. Choć pierwszych inicjatyw z zakresu bezpieczeństwa w sieci na poziomie wspólnotowym można doszukiwać się już pod koniec lat 90., Unia weszła w fazę bardziej intensywnych prac z momentem przyjęcia kluczowego aktu, jakim jest Europejska Agenda Cyfrowa. Agenda stanowi odpowiedź i pierwszą na taką skalę reakcję Unii na widoczną zmianę punktu ciężkości w obszarach ludzkiej działalności – z form tradycyjnych na aktywność w cyberprzestrzeni, co zostało zauważone zarówno w wymiarze gospodarczym (np. handel elektroniczny), jak i przestępczym (niezgodna z prawem działalność w sieci). Po trzech latach od jej przyjęcia, pomimo opóźnień terminowych i trudności finansowych, Agenda stała się punktem odniesienia do kolejnych działań Unii, które przejawiały się nie tylko w formie planów, projektów aktów pozalegisłacyjnych czy komunikatów Komisji Europejskiej, ale również przyczyniły się do utworzenia nowego podmiotu na forum unijnym – Europejskiego Centrum ds. Cyberprzestępczości. Centrum, z uwagi na usytuowanie w Europolu oraz zakres zadań, stało się przedmiotem krytyki i fali wątpliwości.

Pamiętając jednak o traktatowych zdaniach Unii i ich zakresie oraz uwzględniając fakt, że Centrum rozpoczęło swoje funkcjonowanie z początkiem stycznia 2013 r., z oceną zasadności decyzji oraz prac unijnego ustawodawcy w zakresie cyberprzestępczości należy się jednak wstrzymać.